

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek* tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cengiz Çiçek

İstanbul Milletvekili

Türkiye’de yüksek enflasyon, hayat pahalılığı, ücretlerin reel olarak gerilemesi ve temel ihtiyaçların karşılanmasında yaşanan güçlükler, milyonlarca yurttaşı giderek daha fazla borçlanmaya zorlamaktadır. Yurttaşların barınma, beslenme, eğitim, sağlık ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için tüketici kredilerine ve kredi kartlarına başvurması, borçlanmayı hanehalkı bütçesinin kalıcı bir unsuru haline getirmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun (BDDK) 21 Ağustos 2026 tarihli verilerine göre tüketici kredilerinin toplam tutarı 3 trilyon 423 milyar 504 milyon TL düzeyindedir. Bu borcun 2 trilyon 559 milyar 16 milyon TL’sini ihtiyaç kredileri, 823 milyar 76 milyon TL’sini konut kredileri, 41 milyar 412 milyon TL’sini ise taşıt kredileri oluşturmaktadır. Bireysel kredi kartlarında biriken borç ise 3 trilyon 353 milyar 271 milyon TL’ye ulaşmıştır. Bunun 2 trilyon 66 milyar 23 milyon TL’si taksitsiz borçlardan, 1 trilyon 287 milyar 249 milyon TL’si ise taksitli borçlardan oluşmaktadır. Daha çarpıcı olan ise ödenemediği için yasal takibe alınan borçların ulaştığı boyuttur. 21 Ağustos itibarıyla yasal takibe alınan borç tutarı bir haftada 5 milyar 663 milyon TL artarak 838 milyar 968 milyon TL’ye yükselmiştir. Takipteki alacakların 623 milyar 576 milyon TL’si için özel karşılık ayrılmıştır.

Diğer taraftan bankaların toplam kredi hacmi aynı hafta içerisinde 50 milyar 984 milyon TL artarak 27 trilyon 734 milyar 257 milyon TL’ye ulaşırken, bankacılık sektörünün toplam mevduatı 32 trilyon 316 milyar 474 milyon TL’ye yükselmiştir. Bu tablo, bir tarafta bankacılık sistemindeki kredi ve mevduat hacminin büyümeye devam ettiğini, diğer tarafta ise milyonlarca yurttaşın temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için borçlanmak zorunda kaldığını ve borçlarını ödeyemediği için yasal takip tehdidiyle karşı karşıya kaldığını göstermektedir.

Özellikle ihtiyaç kredileri ve taksitsiz kredi kartı borçlarının ulaştığı düzey, söz konusu borçlanmanın önemli ölçüde yatırım veya üretim amacıyla değil, gündelik yaşamın sürdürülebilmesi için kullanıldığını ortaya koymaktadır.

Borçluluk, yalnızca bireysel bir finansman sorunu değil; ücretlerin ve sosyal gelirlerin yaşam maliyetleri karşısında yetersiz kalmasının, sosyal devlet mekanizmalarının zayıflamasının ve gelir dağılımındaki adaletsizliğin önemli sonuçlarından biridir. Yurttaşların gelirleri temel ihtiyaçlarını karşılamaya yetmediğinde kredi kartları ve tüketici kredileri adeta ikinci bir gelir kaynağına dönüşmekte; ancak yüksek faiz oranları nedeniyle borç, zaman içerisinde daha büyük bir borç yükü yaratmaktadır.

Bu nedenle Türkiye’de giderek derinleşen borçluluk sorununun yalnızca bankacılık sektörünün bilançosu açısından değil, emekçilerin yaşam koşulları, gelir dağılımı ve sosyal politika açısından da ele alınması gerekmektedir.

Bu kapsamda:

1. 21 Ağustos 2026 tarihi itibarıyla yasal takibe alınan borç tutarının 838 milyar 968 milyon TL’ye ulaşmasının nedenleri nelerdir? Bakanlığınızın bu artışa ilişkin yaptığı herhangi bir çalışma veya etki analizi bulunmakta mıdır?
2. 2026 yılı başından 21 Ağustos 2026 tarihine kadar yasal takibe alınan tüketici kredisi ve bireysel kredi kartı borçlarının toplam tutarı ne kadardır? Bu tutarın aylara göre dağılımı nedir?
3. Aynı dönemde yasal takibe alınan kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerin kaçının ücretli çalışan, emekli, işsiz veya başka bir gelir grubunda olduğu tespit edilmiş midir?
4. Yasal takipte bulunan borçluların kaçının tek bir bankaya, kaçının ise birden fazla bankaya borcu bulunmaktadır?
5. Bireysel kredi kartı borçlarının 3 trilyon 353 milyar TL’yi aşması karşısında Bakanlığınızın hane halkı borçluluğunun sürdürülebilirliğine ilişkin yaptığı bir değerlendirme ve çalışma var mıdır?
6. Tüketici kredilerinin 2 trilyon 559 milyar TL’sini ihtiyaç kredilerinin oluşturduğu dikkate alındığında, ihtiyaç kredilerinin hangi amaçlarla kullanıldığını ilişkin Bakanlığınızın elinde bir veri bulunmakta mıdır? Bu kredilerin ne kadarı temel tüketim ve geçim giderlerini karşılamak amacıyla kullanılmaktadır?

7. Yurttaşların önemli bir bölümünün gıda, kira, fatura, eğitim ve sağlık gibi zorunlu harcamalarını kredi kartı veya tüketici kredileriyle karşılayıp karşılamadığı konusunda Bakanlığınız tarafından yapılmış bir araştırma bulunmakta mıdır?
8. Ücret ve emekli aylıklarının temel yaşam maliyetleri karşısında yetersiz kalmasının hane halkı borçluluğundaki etkisini ölçen bir çalışma yapılmış mıdır?
9. Yasal takipte bulunan borçların 838 milyar 968 milyon TL'ye ulaşması karşısında, dar gelirli yurttaşların borçlarının yeniden yapılandırılması, faiz yükünün azaltılması veya belirli koşullarda kamu desteği sağlanmasına yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
10. Kredi kartı ve tüketici kredisi borçlarında uygulanan faizlerin yurttaşların toplam borç yükünü ne ölçüde artırdığına ilişkin Bakanlığınız tarafından hazırlanmış bir etki analizi var mıdır?
11. Bankacılık sektöründe oluşan yüksek kârlılık ve mevduat hacminin karşısında, yurttaşların artan faiz ve borç yükünü azaltmaya yönelik bir kamu politikası neden uygulanmamaktadır?
12. Borçlarını ödeyemediği için yasal takip sürecine giren asgari ücretli çalışan, emekli ve düşük gelirli yurttaşların sayısı ayrı ayrı kaçtır?
13. Yasal takip nedeniyle ücretlerine, emekli aylıklarına veya diğer düzenli gelirlerine haciz uygulanan yurttaşların sayısı kaçtır? Bu kişilerin gelir gruplarına göre dağılımı nedir?
14. Asgari ücretin ve en düşük emekli aylığının temel yaşam maliyetlerini karşılamadığı koşullarda yurttaşların kredi ve kredi kartı borçlarına mahkûm hale gelmesini önlemek amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü somut bir politika bulunmakta mıdır?
15. Hanehalkı borçluluğundaki artışın önüne geçebilmek amacıyla ücretlerin ve emekli aylıklarının enflasyon ve gerçek yaşam maliyetleri karşısında korunmasına yönelik yeni bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
16. Borçları nedeniyle yasal takip sürecine giren yurttaşların barınma, beslenme ve diğer temel ihtiyaçlarını güvence altına alacak bir sosyal koruma mekanizması oluşturulması gündeminizde midir?
17. 2026 yılı içerisinde tüketici kredileri ve kredi kartı borçları nedeniyle icra ve haciz işlemlerine maruz kalan yurttaşların sayısı kaçtır?
18. Hanehalkının borçlanmasını azaltmak amacıyla ücretlerin artırılması, temel tüketim kalemlerinde vergi yükünün azaltılması, kira ve barınma maliyetlerinin düşürülmesi ve

sosyal desteklerin artırılmasını içeren bütünlüklü bir program hazırlanması planlanmakta mıdır?

19. Yurttaşların temel ihtiyaçlarını karşılamak için kredi kartına ve tüketici kredilerine yönelmesini önlemek amacıyla, kamusal ve ücretsiz temel hizmetlerin kapsamının genişletilmesine yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?